

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

1857

€

БИЛТЕН
2023.

ЈАНУАР

ЦЕНТАР ЗА ПРИВРЕДНА ПИТАЊА

УСВОЈЕНИ ПРОПИСИ

ФИСКАЛНИ СИСТЕМ

На седници одржаној 10. новембра 2022. године Народна скупштина Републике Србије усвојила је

- **Закон о допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању**

На седници одржаној 09.12.2022. године Народна скупштина Републике Србије усвојила је сет закона који су објављени у „Службеном гласнику РС“ бр. 138/22 од 12.12.2022. године и то:

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност**

- **Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање**

- **Закон о измени Закона о пензијском и инвалидском осигурању**

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана**

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину**

- **Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији**

- **Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама**

У наставку издвајамо измене и допуне законске регулативе из области фискалних прописа које су од значаја за пословање привредних субјеката:

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност**

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 138/22 од 12.12.2022. године.

Разлози за доношење овог закона:

- Усаглашавање са прописима Европске уније који уређују област опорезивања потрошње пдв-ом, пре свега са директивом Савета 2006/112/ЕЗ о заједничком систему пореза на додату вредност
- Потреба за усаглашавањем са другим законима
- Повећати привредну активност
- Побољшати привредни амбијент за даљи раст и развој привредне активности.

Извршене су измене и допуне у члановима 10а, 14, 15, 17, 28, 51а, 56а, а додати су нови чланови: 17а, 17б, 17в. Измене и допуне обухваћене овим Законом у примени су од 01. јануара 2023. године.

Допуном **члан 10а. став 2.** страном лице је ослобађено обавезе да одреди пореског пуномоћника и да се евидентра за обавезу плаћања пдв-а у случајевима када врши промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања пдва или је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, у складу са Законом, а када врши поменути промет искључиво обвезницима пдв-а, односно лицима из члана 9. став 1, промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима, као и промет услуга превоза путника аутобусима за које се као основица за обрачунавање пдва утврђује просечна накнада превоза за сваки појединачни превоз.

Последњим изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност, објављеним у „Службеном гласнику РС“, број 138/22 прихваћен је предлог ПКС и уведено је изузимање од обавезе одређивања пореског пуномоћника и евидентирање за обавезу плаћања пореза на додату вредност за страна лица која врше промет добара која су у поступку царинског складиштења, у складу са царинским прописима. Овим поступком стране компаније су мотивисане да Републику Србију одаберу за погодну дестинацију као регионални логистички центар који великим ино компанијама служи за држање залиха, како би у сваком тренутку подмирили потребе локалних тржишта у овом делу Европе.

Према образложењу предлагача закона, **члан 14.** допуњује се тако да *промет електричне енергије чија се испорука врши преко преносне мреже лицу које је електричну енергију набавило ради даље продаје, на који промет се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, што значи да је реч о трговини електричне енергије између обвезника пдв-оператора преносног система и другог лица са седиштем у иностранству, настаје даном издавања рачуна, а не даном утврђивања стања у циљу обачуна испоруке.*

Допуном **члана 15.** Закона предвиђено је да се *услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем на коју се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, сматра пруженом даном издавања рачуна, с обзиром на то да обвезник пдв-оператор преносног система не располаже подацима о наведеној услузи док те податке не добије од централног ентитета, како и образлаже предлагач Закона.*

У **члану 17.** Закона додати су нови ставови седам и осам. Ту се дефинише тржишна вредност добара или услуга из става 5. и 6. овог члана, у циљу одређивања основице за обрачун пдва.

Наиме, тржишном вредношћу сматра се укупни износ који би купац добара, односно прималац услуге платио у тренутку промета добра или услуге независном добављачу за промет у Републици. Ако се за конкретно добро или услугу не може утврдити тржишна вредност, новим допунама предвиђено је да се тржишна вредност утврђује за слична добра или услуге, а ако се не може утврдити ни за слична добра и услуге онда се тржишном вредношћу сматра: -за промет добара, износ који није нижи од набавне цене тих или сличних добара, а ако та цена није позната онда се тржишном вредношћу сматра укупан износ утврђених трошкова у тренутку испоруке, - за промет услуга, износ који није нижи од укупног износа утврђених трошкова пружања услуге које сноси порески обвезник.

Додавањем новог **члана 17а.** дефинише се основица за промет добара и услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер. Како предлагач закона објашњава, вишенаменски вредносни ваучер је вредносни ваучер код којег у моменту издавања није познат износ пдва који се обрачунава и плаћа за добра и услуге који се могу стећи у замену за тај ваучер (могу се стећи добра опорезована различитим пореским стопама). Приликом преноса вишенаменског вредносног ваучера не долази до настанка обавезе обрачуна пдва, већ се пдв обрачунава када се изврши стварна испорука добра или пружање услуге у замену за вишенаменски вредносни ваучер. Тако да се основицом за промет добара односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер сматра накнада плаћена за вишенаменски вредносни ваучер, ако нема информација о тој накнади, основица је новчана вредност наведена на самом вишенаменском ваучеру или у повезаној документацији, без пдв-а који се односи на испоручена добра или пружене услуге.

Нов **члан 17б.** наводи да код промета добара, односно услуга између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона, уз накнаду која је нижа од тржишне вредности, код којег стицалац нема право на одбитак претходног пореза у потпуности, основицом се сматра тржишна вредност тих добара, односно услуга, без пдва. Повезаним лицима

сматрају се повезана лица као и код Закона о порезу на добит правних лица, лица код којих постоје породичне или друге личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе, укључујући однос између послодавца и запосленог, односно чланова породичног домаћинства дефинисаног Законом о порезу на додату вредност за сврху остваривања права на рефундацију пдва купца првог стана.

*Основица за промет електричне енергије, који врши обвезник пдв снабдевач купцу произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије, чини износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без пдва (новододати **члан 17в.**).*

У **члану 28.** додати су нови ставови пет и шест који прецизирају да се рачуном на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза *сматра електронска фактура која је прихваћена, тј. за коју се сматра да је прихваћена у складу са Законом о електронском фактурисању*, као и да у случају када је електронска фактура на основу које се може остварити право на одбитак претходног пореза, *прихваћена најкасније до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у коме је настала пореска обавеза, у складу са Законом о порезу на додату вредност, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала.* На пример, ако је промет добара извршен 31. маја 2023.године, а електронска фактура издата 01. јуна 2023.године месечни обвезник пдва дужан је да поднесе пореску пријаву за период мај 2023.године најкасније до 15. јуна 2023.године, и могао би да оствари право на одбитак претходног пореза по тој фактури за мајски обрачунски период, уколико су испуњени сви остали прописани услови, без обзира што је фактура издата у наредном обрачунском периоду.

Члан 51а. измењен је тако да се налаже пореском обвезнику да у електронском облику (до 01. јануара могло је и у писаној форми) обавести порески орган о изменама података из евиденционе пријаве које су од значаја за обрачунавање и и плаћање пдва, најкасније у року од 5 дана од дана настанка измене. Порески обвезник је дужан да заједно са пореском пријавом за последњи порески период у календарској години достави електронским путем обавештење о лицу које није евидентирано за обавезу плаћања пдв-а, а извршило му је промет секундарних сировина и услуге непосредно повезане са тим добром, о пољопривреднику који му је извршио промет пољопривредних и шумских производа и услуга у вези са тим добрима. Подаци садржани у обавештењу су: име и презиме лица, адреса, пиб, износ оствареног промета без пдв-а.

Члан 56а. измењен је у циљу усклађивања са Законом о поступку уписа у катастар непокретности и водова, где се *право својине на непокретности уписује као својина, су својина и заједничка својина, па су извршена усклађивања услова за остваривање права на рефундацију пдв купца првог стана са тим законом.* Тако да право на рефундацију пдва за куповину првог стана има физичко лице (пунолетни држављанин Републике Србије), са пребивалиштем на територији Републике уколико од 01. јула 2006.године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, заједничкој својини, односно су својини стан на територији Републике Србије.

► Правилник о порезу на додату вредност

Током календарске 2022. године објављен је **Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност** („Службени гласник РС“ бр 49/22) који је ступио на снагу 22.04.2022. године.

У **члану 112. став 5.** новим изменама и допунама прецизира се пореско ослобађање по основу члана 24. став 1. тачка 16а), Закона, тј. прецизирано је да корисник донације доставља Пореској управи доказ којим се потврђује да су новчана средства која су предмет уговора о донацији непосредно дата кориснику од стране даваоца донације, односно доказ којим се потврђује да ће се добра или услуге платити из средстава донације, односно делом из средстава донације, а делом из других средстава, ако је такво финансирање предвиђено ратификованим међународним уговором, списак страних лица са којима има закључене уговоре о промету добара и услуга за реализацију пројекта који је предмет донације, као и те уговоре. Пре наведених измена и допуна важило је правило за достављање доказа којим потврђује да ће добра или услуге непосредно платити давалац донације.

У **члану 198. став 4.** прецизирано је да *фискални рачун који издаје обвезник пдв који евидентира промет добара и услуга преко електронског фискалног уређаја, у складу са прописима којима се уређује фискализација, сматра се рачуном у смислу Закона.* Мења се **став 5.** истог члана где је наведено изузеће од правила из става 4. У случају промета добара и услуга, за који се издаје фискални рачун у складу са прописима којима се уређује фискализација, извршено авансно плаћање:

- (1) у потпуности, тај фискални рачун не сматра се рачуном у смислу Закона;
- (2) делимично, тај фискални рачун не сматра се рачуном у смислу Закона у делу плаћеног аванса;

Изузеће важи и ако се промет добара и услуга врши имаоцу корпорацијске картице, фискални рачун за тај промет, који се издаје у складу са прописима којима се уређује фискализација, не сматра се рачуном у смислу Закона.

Ако је за промет добара и услуга издат фискални рачун у складу са прописима којима се уређује фискализација, који се сматра рачуном у складу са Законом, обвезник пдв може да изда и рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач 6)-10) Закона, већ искључиво податак о укупном износу накнаде за тај промет, као и податак о броју фискалног рачуна.

Извршена је и допуна **члана 198.** Правилника **ставом 8.** који гласи да *рачун обвезника пдв за промет добара и услуга извршен имаоцу корпорацијске картице у одређеном периоду, за који су у складу са прописима којима се уређује фискализација издати фискални рачуни и фискални рачун у којем је наведен податак "рефундација" за све промете за које је издат рачун у складу са Законом, сматра се примљеним последњег дана периода на који се тај рачун односи.*

Објављен је **Правилник о допуни Правилника о порезу на додату вредност** („Сл. Гласник РС" 59/22) који је ступио на снагу наредног дана од објављивања у „Службеном гласнику РС", а то је 21.05.2022. године, где су прецизирана нова правила и могућност издавања електронске фактуре, у случају када је за промет добара и услуга издат фискални рачун, у складу са прописима о фискализацији, субјекту јавног сектора.

Нови **Члан 198а.** Правилника дефинише да за промет добара и услуга за који је издат фискални рачун у складу са прописима којима се уређује фискализација, обвезник пдв на захтев субјекта јавног сектора одређеног прописима којима се уређује електронско фактурисање издаје електронску фактуру у складу са тим прописима.

Захтев за издавање електронске фактуре од стране субјекта јавног сектора нарочито садржи:

- 1) број фискалног рачуна (из става 1. овог члана);
- 2) изјаву субјекта јавног сектора да пдв исказан у фискалном рачуну (из става 1. овог члана) није коришћен као претходни порез, односно да је извршена исправка одбитка претходног пореза.

Након издавања електронске фактуре, обвезник пдв издаје фискални рачун у којем је наведен податак "рефундација" за промет за који је издат и фискални рачун и електронска фактура.

Разлог за допуна овог члана је што промет добара и улога који је извршен субјекту јавног сектора, за који је издат фискални рачун, у складу са Законом о фискализацији, нису видљиви у ЦРФ.

► Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

У „Службеном гласнику РС“, бр. 138/22 објављен је Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање који је у примени од 01. јануара 2023. године.

Разлози за доношење овог закона:

- Потреба за напреднијим и ширим реформама пословног окружења
- Борба против сиве економије и нелегалних видова рада физичких лица
- Даље смањивање незапослености, уз приливе инвестиција и још већи привредни раст
- Као и фискално растерећење привредних субјеката, уз продужавање периода примене постојећих пореских олакшица за запошљавање нових лица.

Наведене циљеве је планирано постићи мерама као што је смањење стопе доприноса за пензијско и инвалидско осигурање са 25% на 24%, даљим продужавањем рока важења пореских олакшица код запошљавања нових радника као и уређење принципа за утврђивање пореске основице за доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и обавезно здравствено осигурање за лица ангажована по основу уговорене накнаде, а која су дужна да сама обрачунају и уплате припадајуће фискалне намете.

Измене и допуне су извршене у члановима 28, 36, 44, 45 и 45в.

Члан 28. Закона који дефинише основицу доприноса за лица која остварују уговорену накнаду, прецизира да је основица доприноса опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана. Изузето од поменутог:

1) основица доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за квартал, за лица из члана 57. став 2. овог закона, која сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана порез плаћају самоопорезивањем на опорезиви приход који чини бруто приход остварен у кварталу умањен за збир нормираних трошкова опредељених у динарском износу и 34% бруто прихода оствареног у кварталу, је најмање троструки износ најниже месечне основице доприноса из члана 36. овог закона;

2) основица доприноса за обавезно здравствено осигурање за квартал, за лица из члана 57. став 2. овог закона која сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана порез плаћају самоопорезивањем на приходе остварене у кварталу, је најмање троструки износ основице из члана 35б. овог закона.

Уколико су основице доприноса из става 2. овог члана ниже од опорезивог прихода, основица доприноса је опорезиви приход.

У **члану 36.** Закона објашњена је примена најниже месечне основице доприноса и извршено је усклађење са изменама из члана 28.

Изменом **члана 44.** Закона врши се измена стопе доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, умањењем стопе доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца са 11% на 10%, па се и укупна стопа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање смањила за један процентни поен, са 25% на 24%.

Изменом члана **45. и 45в,** где су утврђена права послодавца на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, у износима од 65% до 75%, а на основу обрачунатих и исплаћених зарада за новозапослена лица, продужен је период важења постојећих фискалних олакшица до 31.12.2023. године.

► Закон о допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању

У „Службеном гласнику РС“, бр. 125/22 објављен је Закон о допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању који је ступио на снагу 13.11.2022. године.

Основни разлози за допуну Закона:

- Услед позитивних ефеката спроведених мера у случају система пензијског и инвалидског осигурања створена су средства за додатно повећање пензија, а
- Примећено је да због тренутне нестабилности тржишта и константног раста инфлације треба нешто учинити за унапређење и заштиту животног стандарда корисника пензија

Тако да је додат нови **члан 80в.** којим је прецизирано да почев од пензија за месец новембар 2022. године пензија се усклађује за 9%. Усклађени износ пензије представља основ за даље усклађивање пензије у складу са чланом 80. овог Закона.

► Закон о измени Закона о пензијском и инвалидском осигурању

У „Службеном гласнику РС“, бр. 138/22 објављен је Закон о измени Закона о пензијском и инвалидском осигурању који је у примени од 01. јануара. 2023. године.

Према образложењу предлагача основни разлози за измену Закона су:

- Побољшано стање у јавним финансијама направило је простора да се унапреди стандард корисника пензијског и инвалидског осигурања
- Смањено је учешће расхода за пензије у бруто домаћем производу и смањене су дотације из буџета за финансирање редовних пензија
- Тежња да се усклади раст економског развоја земље и стандард корисника пензије

Пензије су се од јануара 2020. године усклађивале по формули кретања зарада и потрошачких цена у претходном периоду, где оба параметра учествују у једнакој мери у обрачуна процента усклађивања. Овом изменом Закона, у примени од 01. јануара 2023. године извршена

је измена формуле за усклађивање пензија, тако што се формула за усклађивање пензија обрачунава у зависности од процентуалног учешћа износа исплаћених пензија (укључујући новчани износ као увећање уз пензију) у првом објављеном износу бруто домаћег производа. *Пензије се усклађују у зависности од учешћа износа исплаћених пензија, укључујући новчани износ као увећање уз пензију, у првом објављеном износу бруто домаћег производа. Како предлагач закона наводи, период за који се обрачунава наведено учешће обухвата први и други квартал претходне године и трећи и четврти квартал године која претходи тој години. Висина обрачаног учешћа одређује да ли ће пензије бити усклађене према кретању зарада, кретању потрошачких цена или према формули коју чини збир половине процената промене зарада и половине процената промене потрошачких цена.* Наведене измене обухваћене су изменом **члана 80.** Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

У „Службеном гласнику РС“ број 141/22 од 23.12.2022. године објављено је Решење о обрачаном проценту учешћа износа пензија и новчаног износа као увећања уз пензију у бруто домаћем производу. Наводи се да је учешће износа пензија и новчаног износа као увећања уз пензију, исплаћених у периоду који обухвата први и други квартал 2022. године и трећи и четврти квартал 2021. године, у првом објављеном податку Републичког завода за статистику о износу бруто домаћег производа за наведени период обрачунат у висини од 9,3%. Наведени податак се примењује у складу са чланом 80. став 3. и 4. Закона о пензијском и инвалидском осигурању за утврђивање процента усклађивања пензија, почев од пензије за јануар 2023. године.

► Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 138/22 од 12.12.2022. године, који је у примени од 01. јануара 2023. године.

Основни разлози за измене и допуне Закона:

- Успостављање амбијента за напреднијим и ширим реформама пословног окружења
- Борба против сиве економије и нелегалних видова рада физичких лица
- Даље смањивање незапослености, уз приливе инвестиција и још већи привредни раст
- Као и фискално растерећење привредних субјеката и продужење периода важења постојећих пореских олакшица код запошљавања нових лица

Члан 5. Закона измењен је тако да се годишњи порез на доходак грађана више не плаћа по решењу пореског органа, већ се плаћа самоопорезивањем на доходак остварен у календарској години.

Члан 12а. допуњен је одредбом да и нормирани трошкови у динарским износима из члана 12б. став 1. и 2. Закона *усклађују се годишњим индексом потрошачких цена у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.*

У **члан 12б.** извршеним изменама дефинисано је да нормирани трошкови у динарском износу из члана 56. став 2. тачка 1) и члана 85. став 5. тачка 2) подтачка (1) овог закона по основу прихода који физичко лице оствари у кварталу, признају се у висини од **96.000 динара**.

*Нормирани трошкови у динарском износу из члана 56. став 2. тачка 2) и члана 85. став 5. тачка 2) подтачка (2) овог закона по основу прихода који физичко лице оствари у кварталу, признају се у висини од **57.900 динара**.*

Зарадом, у смислу овог Закона, сматра се и лична зарада исплаћена предузетнику и предузетнику пољопривреднику, објашњено је допуном **члана 13.**

Извршено је повећање неопорезивог износа зараде на месечном нивоу са 19.300 на 21.712 динара изменом члана 15а.

Изменама **члана 15в.** Закона дозвољено је испуњење само једног од два наведена услова да

би се стекао статус новонастањеног обвезника, по основу чијег запошљања квалификовани послодавац може да оствари права из става 1. овог члана (умањење основице пореза на зараде). Заправо, да би се лице сматрало новонастањеним обвезником потребно је да испуни бар један од два услова:

- у периоду од 24 месеца који претходе дану закључивања уговора о раду са квалификованим послодавцем није претежно боравио на територији Републике Србије, или
- у тренутку закључивања уговора о раду са квалификованим послодавцем има мање од 40 година живота, а у претходних 12 месеци, од тог момента, претежно боравио ван територије Републике Србије (ради даљег образовања или усавршавања).

Извршено је продужење важења пореских одредби које дају право послодавцу на повраћај дела плаћеног пореза на зараду од 65% до 75% за зараду новозапосленог лица (**члан 21в. и 21д**). Продужено је важење пореских олакшица до 31. децембра 2023.године.

Изменом **члана 33а.** прецизирано је да *лица која се не региструју код организације која води регистар привредних субјеката, обавештење о опредељењу да врше исплату личне зараде подносе у електронском облику преко портала Пореске управе, у року од пет дана од дана регистрације у Пореској управи, односно дана доделе пореског идентификационог броја (ПИБ-а), а најкасније до 31. децембра текуће године.*

Чланом 42. Закона прецизирани су рокови за предају захтева за паушално опорезивање пореских обвезника. Прецизирано је да се захтев за паушално опорезивање може предати до 31. октобра текуће године за наредну годину, а у случају брисања из евиденције за порез на додату вредност (у складу са Законом о порезу на додату вредност) у року од 15 дана од дана пријема потврде о брисању, а најкасније до 31. децембра текуће године за нареду годину и то у електронском облику преко портала Пореске управе.

Лице које тек почиње обављање делатности, захтев за паушално опорезивање подноси искључиво у тренутку регистрације код

организације која води регистре привредних субјеката, а они тај захтев прослеђују Пореској управи. Уколико се лица не региструју код организације која води регистре привредних субјеката, а желе да буду паушално опорезовани, захтев за паушално опорезивање подносе путем портала Пореске управе, у електронском облику, у року од 5 дана од дана доделе пиб-а, а најкасније до 31.децембра текуће године.

Допуном **члана 55.** прецизиран је опорезиви приход од ауторских и сродних права индустријске својине. Опорезив приход од ауторских и сродних права у случају где се порез плаћа самоопорезивањем, изузев ауторских прихода које остварује обвезник који има статус самосталног уметника, чини остварени квартални бруто приход умањен за нормиране трошкове у динарском износу:

1) у висини из члана 12б. став 1. овог закона, или
2) у висини из члана 12б. став 2. овог закона увећане за 34% бруто прихода оствареног у кварталу.

Изменом и допуном **члана 56.** утврђени су проценти, односно износи нормираних трошкова за аутора односно носиоца сродног права. Тако су побројана дела за која се признају нормирани трошкови 50% од бруто прихода, затим 43% и 34% од бруто прихода. Допуном члана извршено је изузимање за приходе од ауторских и сродних права на које се порез плаћа самоопорезивањем, изузев ауторских прихода које остварује обвезник који има статус самосталног уметника. У том случају нормирани трошкови се признају у динарском износу:

1) из члана 12б. став 1. овог закона, или
2) из члана 12б. став 2. овог закона увећани за 34% бруто прихода оствареног у кварталу.

Чланом 58. Закона дефинисано је да се приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине опорезује стопом од 20%, изузев прихода од уговорене накнаде од ауторских и сродних права на које се порез плаћа самоопорезивањем, где се нормирани трошкови признају у складу са чланом 56. став 2. тачка 2) овог Закона стопа пореза је 10%.

Члан 85. у ставу 5. тачка 2) је измењена одредбом која прецизира да је опорезиви приход квартални бруто приход који оствари физичко лице по основу уговорене накнаде за извршени рад, на који се порез плаћа самоопорезивањем, умањен за нормиране трошкове у динарском износу:

(1) из члана 12б. став 1. овог закона, или
(2) из члана 12б. став 2. овог закона увећане за 34% бруто прихода оствареног у кварталу.

Чланом 86. прецизирано је да је стопа пореза на остале приходе 20%, осим за приходе од осигурања лица из члана 84. Закона где је стопа пореза 15% и код прихода од уговорене накнаде на који се порез плаћа самоопорезивањем, а нормирани трошкови се признају према члану 85. став 5. тачка 2) подтачка (2) Закона стопа пореза је 10%.

Извршено је правнотехничко усклађивање у **члану 87.** Закона, а у вези са годишњим порезом на доходак грађана.

У **члану 92.** Закона наводи се рок (15. мај наредне године, за приходе остварене у текућој години) за предају пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана. У циљу поједностављења поступка попуњавања пореске пријаве, порески обвезник ће на порталу Пореске управе имати постављену делимично попуњену пореску пријаву подацима из службене евиденције којом располаже Пореска управа, и то ће бити приказано најкасније до 01. априла текуће године за годину која је претходила текућој години. Порески обвезник треба да измени податке или допуни податке који нису тачни или су непотпуни (број издржаваних лица у породици и др.) и након тога поднесе пореску пријаву електронским путем преко портала Пореске управе. Уколико порески обвезник не поднесе пореску пријаву, у законском року, Пореска управа ће поднети пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана за пореског обвезника.

Према наводима предлагача Закона, врши се правнотехничко прецизирање у **члану 94.** Закона, у смислу да се бришу рокови за подношење пореске пријаве за лице које у

току године започне обављање делатности а које се не региструје код организације која води регистар привредних субјеката, као и за предузетника који је порез плаћао на стварни приход у години која претходи години за коју се врши усклађивање пореза, а испуњава услове да буде паушално опорезиван у текућој години. Ово из разлога јер се решења о утврђивању пореске обавезе доносе аутоматским путем, а након доношења решења о признавању права на паушално опорезивање није сврсисходно да се подноси пореска пријава.

У **члану 95.** измењени су ставови 6. и 7. где се прецизирају приходи за које се пореска пријава са обрачунатим порезом који се плаћа самоопорезивањем, подноси у року од 30 дана од дана остваривања прихода. Изузетно тога, пореска пријава за приходе од уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад на које се порез плаћа самоопорезивањем, у којој се приказују опредељени нормирани трошкови сагласно **члану 56. став 2. и члану 85. став 5. тачка 2)** овог Закона, подноси се у року од 30 дана од истека квартала у коме су ти приходи остварени.

У **члану 98.** Закона брисана је обавеза пореског обвезника да поднесе пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана пореском органу на чијој територији обвезник им пребивалиште, с обзиром да се пореска пријава за годишњи порез на доходак грађана подноси електронским путем, преко портала Пореске управе. Што је исто урађено у **члану 100.** Закона, тј. брисан је годишњи порез на доходак грађана са списка прихода за које порески орган доноси решење о утврђеној обавези и плаћању.

У **члану 100а.** новододатим ставовима 7. и 8. наводи се да се порез на приходе од уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад на које се порез плаћа самоопорезивањем, за које је опорезиви приход утврђен сагласно **члану 55. став 2. и члану 85. став 5. тачка 2)** Закона, плаћа на приход који је обвезник остварио у кварталу, а да се по том основу подноси пореска пријава у којој се обвезник опредељује за једну од пореских основица утврђених према **члану 55. став 2. и члану 85. став 5. тачка 2)** Закона.

Начин утврђивања пореза по решењу дефинисан **чланом 109.** Закона, избрисан је став који се односи на годишњи порез на доходак грађана, а у **члану 110.** где се дефинишу рокови плаћања пореских обавеза по решењу, такође је избрисан део који се односи на годишњи порез на доходак грађана.

Прелазне одредбе:

Прецизиране су законске одредбе које се односе на усклађивање нормираних трошкова и усклађивање неопорезивих износа, годишњим индексом потрошачких цена, почев од 2024. године.

Подсетник:

На седници одржаној 22.12.2022. године Влада Републике Србије донела је **Уредбу о измени Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности,** објављену у „Сл. Гласнику РС“ бр.141/22 од 24.12.2022. године којом се продужава период примене ограничења повећања пореске основице највише до 10% годишње у случају када се износ основице повећа у односу на износ утврђен за претходну годину. Период примене Уредбе се продужава за још годину, тј. до краја 2023. године.

Објављен је **Правилник о условима и начину остваривања права на пореско ослобођење по основу зараде запослених на истраживању и развоју** („Службени гласник РС“ бр. 48/2022) који је у примени од 16.04.2022.године, а којим се ближе уређују услови и начин остваривања права на пореско ослобођење по основу зараде лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја, које остварује послодавац – правно лице, који у оквиру своје делатности на територији Републике Србије обавља истраживање и развој, тако што се ослобађа обавезе плаћања 70% обрачунатог и обустављеног пореза из зараде запослених на истраживању и развоју, сразмерно времену које запослени на истраживању и развоју проведу на пословима истраживања и развоја у односу на пуно радно време, сагласно **члану 21и.** Закона о порезу на доходак грађана.

Право на пореско ослобођење има послодавац искључиво по основу пројеката истраживања и развоја који се обављају на територији Републике Србије. Пројектом се сматра пројекат на коме најмање 90% свих запослених на истраживању и развоју, своје активности на спровођењу пројекта обављају на територији Републике Србије. Пројекат ће се сматрати обављеним на територији Републике Србије и уколико се неки његови делови обављају ван територије Републике Србије, под условом да је измештање активности истраживања и развоја ван територије Републике Србије узроковано посебним разлозима које није могуће обезбедити на територији наше земље. Послодавцем у смислу овог Правилника не сматра се правно лице које истраживање и развој обавља за рачун других лица, а по завршеним радњама на истраживању и развоју не постаје власник нематеријалне имовине настале тим радом. (*услужно истраживање и развој*). Послодавцем у смислу овог Правилника не сматра ни правно лице основано у иностранству, огранак или представништво страног правног лица у Републици Србији.

Запослени на истраживању и развоју је лице које ради на спровођењу пројекта на начин да је непосредно укључено у идентификовање и решавања одговарајућих научних, процесних или техничких питања, проблема или задатака повезаних са конкретним пројектом, што може укључивати запослене који су ангажовани на пословима развоја новог или унапређења постојећег производног система и/или производа, развоја нових или унапређење постојећих рачунарских кола, формулисања нових хемијских једињења, развоја нових или унапређења постојећих система за решавање проблема загађења земљишта и животне средине, процењивања карактеристика земљишта, спровођења лабораторијских експеримената, развоја софтверских решења, развоја система за управљање отпадним водама, развоја нових или унапређење постојећих материјала и слично.

Пореско ослобођење дефинисано овим правилником утврђује се на следећи начин:

$$\text{Пореско ослобођење} = \text{Порез} * \frac{\text{Ангажовано радно време}}{\text{Пуно радно време}} * 70\%$$

Влада је на седници одржаној 16. јуна 2022. године усвојила **Уредбу о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији** („Службени гласник РС“ бр.67/22). Уредба ближе одређује критеријум за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији за којима постоји потреба која се не може лако задовољити на домаћем тржишту рада. Уредбом се прецизира ко се тачно може подвести под новонастањеним лицем, као и која правна лица имају право на подстицај. Подстицаји се исплаћују у висини 70% обрачунатог и уплаћеног пореза на зараде за једно или више запослених новонастањених лица, у смислу прописа којима се уређује порез на доходак грађана и 100% обрачунатих и уплаћених доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, у смислу прописа којима се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, за исплате извршене за запослено новонастањено лице у периоду од највише 60 месеци, почев од 1. јула 2022. године и закључно са 31. децембром 2028. године. Министарство надлежно за послове привреде припрема заједничке извештаје о реализацији ове Уредбе, који садрже списак послодаваца, број новозапослених лица, износ исплаћених подстицаја по послодавцу као и укупан износ исплаћених подстицаја и доставља их Влади.

► Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину

Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 138/22 од 12.12.2022. године и у примени је од 01. јануара 2023. године.

Основни разлози за измене и допуне Закона:
- главна потреба измена и допуна Закона о порезима на имовину јесте одлагање рока за преношење надлежности за утврђивање пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права, са Пореске управе на јединице локалне самоуправе. Извршено је одлагање за 01. јануар 2024. године.

- извршена су усаглашавања предмета опорезивања са врстама непокретности
- прецизиран је дан настанка пореске обавезе у случајевима преноса непокретности као будуће ствари, када је упис права извршен пре примопредаје и непокретности изграђеној без грађевинске дозволе, односно са истеклим роком важења на територији од изузетног значаја
- нису уведени нови, нити су мењани већ постојећи административни поступци,

У **члану 5.** Закона додати су ставови који прецизирају да *за изграђени објекат над којим је, односно уз који је, извршена доградња тако да дограђени део није посебни део тог објекта, умањење вредности за амортизацију у складу са ставом 3. овог члана врши се у висини:*

- 1) по којој би се вредност објекта умањивала да није дограђен – кад је корисна површина дела објекта пре доградње већа од корисне површине дограђеног дела;
- 2) по којој би се умањивала вредност дограђеног дела да је посебни део тог објекта – кад је корисна површина дела објекта пре доградње мања или једнака у односу на корисну површину дограђеног дела.

Реконструкцијом, односно доградњом објекта, у смислу става 3. овог члана, сматра се реконструкција, односно доградња, у складу са законом којим се уређују планирање и изградња.

Члан 66. Закона прецизира да, узимајући у обзир економску суштину непокретности, а за потребе утврђивања основице пореза на имовину, у пословне објекте треба укључити и гараже у којима се обавља регистрована пословна делатност (у целини или у претежном делу).

Члан 76. допуњен је тако да прецизира утврђивање пореске основице у случајевима: *Кад обвезник који води пословне књиге у пословним књигама није евидентирао земљиште на коме се, односно под којим се, налази објекат евидентиран у његовим пословним књигама, за сврху опорезивања порезом на имовину то земљиште се сматра евидентираним у пословним књигама.*

Кад јединица локалне самоуправе није објавила просечну цену квадратног метра одговарајућег земљишта ни у зони, ни у најопремљенијој зони, вредност земљишта из става 2. овог члана утврђује се на начин из члана 6. став 13. овог Закона.

Кад у случају из члана 7а. став 6. овог закона обвезник у пословним књигама није посебно исказао вредност објекта од вредности припадајућег земљишта, а јединица локалне самоуправе није објавила просечну цену квадратног метра, и то:

- 1) *одговарајућих објеката ни у зони, ни у најопремљенијој зони, а објавила је просечну цену квадратног метра одговарајућег земљишта – вредност објекта чини књиговодствена вредност у којој је садржана вредност тог објекта исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години;*
- 2) *одговарајућег земљишта ни у зони, ни у најопремљенијој зони, а објавила је просечну цену квадратног метра одговарајућих објеката – вредност земљишта чини књиговодствена вредност у којој је садржана вредност тог земљишта исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.*

У **члановима 10. и 10а.** Закона допуњена је одредба која уређује дан настанка пореске обавезе по основу пореза на имовину када се право стиче на непокретности као будућој ствари, даном стицања права сматра се ранији од следећих дана: *дан уписа стеченог права у одговарајућем катастру или дан примопредаје, односно дан ступања у посед те непокретности.*

Пореска обавеза у складу са ст.3–6. члана 10. Закона не настаје за зграду:

- 1) *која се сматра економским објектом, у складу са законом којим се уређују планирање и изградња;*
- 2) *која је по врсти зграда за чију изградњу грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, односно надлежни орган аутономне покрајине као поверени посао, у складу са законом којим се уређују планирање и изградња, осим за зграду: (1) у границама непокретног културног добра*

од изузетног значаја и културног добра уписаног у листу светске културне и природне баштине;

(2) у заштићеној околини културног добра од изузетног значаја са одређеним границама катастарских парцела и зграду у заштићеној околини културног добра уписаног у листу светске културне и природне баштине;

(3) у заштићеном подручју у складу са актом о заштити културних добара, у складу са законом;

(4) у границама националног парка и у границама заштите заштићеног природног добра од изузетног значаја, у складу са законом;

(5) која се гради на територији две или више јединица локалних самоуправа.

На настанак пореске обавезе за објект није од утицаја врста дозволе за изградњу објекта (трајни, привремени) односно да ли је извршен упис објекта и права на њему у одговарајућем катастру, односно врста тог уписа, осим у случају уписа стеченог права на непокретности пре примопредаје из става 7. тачка 1) подтачка (1) овог члана.

Такође, извршено је усклађене/допуна законских одредби које прецизирају престанак пореске обавезе са законским одредбама које прецизирају настанак пореске одредбе (**члан 10а.**).

Изменама чланова Закона **14, 23, 25, 29. и 40.** извршено је усклађивање предмета опорезивања порезом на наслеђе и поклон и порезом на пренос апсолутних права са врстама непокретности, између осталог и право трајног коришћења паркинг места у отвореном стамбеном блоку или стамбеном комплексу. Такође су усаглашене одредбе обвезника пореза и настанак пореске обавезе са одредбама које уређују порез на пренос апсолутних права, као и случај обавезе пореза на пренос апсолутних права када дође до уписа права у катастар пре примопредаје непокретности као будуће ствари.

Чланом 31а. усаглашене су одредбе које уређују ослобођење од пореза на пренос апсолутних права код преноса права својине на стану купцу првог стана, са врстама уписа права својине на непокретностима (својина, сусвојина и заједничка својина), док је **чланом 42.** прецизирана одредба јемства за измирење

пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права.

Прелазним одредбама утврђено је да се обрачун пореза на имовину по новим одредбама примењује почев од 2023. године, а порез на наслеђе и поклон, као и порез на пренос апсолутних права за случајеве где је пореска обавеза настала у периоду пре ступања на снагу нових одредби, примењиваће се одредбе које су биле на снази у моменту настанка пореске обавезе. За случајеве обрачуна пореза на наслеђе и поклон и порез на пренос апсолутних права, за које порески обвезник није поднео пореску пријаву, већ је пореска обавеза настала моментом сазнања од стране надлежног пореског органа, а у периоду по ступању нових законских одредби, пореска обавеза ће се утврдити према законским одредбама кој су биле на снази када би пореска обавеза и настала да је била пријављена у складу са законским одредбама (члан 17. став од 1. до 4. и члан 29. став од 1. до 8.).

Утврђивање, наплаћивање и контролу пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права спроводиће јединице локалне самоуправе почев од новог датума, 01. јануара 2024. године. Поступке које је Пореска управа започела у вршењу својих надлежности, а који не буду окончани до дана преузимања предмета, окончаће јединице локалне самоуправе.

Подсетник:

Од 31. марта 2022. године примењују се:

- одредбе члана 16. у делу у коме се односе на порез на наслеђе и поклон употребљаваних моторних возила који се врши између физичких лица која нису обвезници пореза на додатну вредност;
- одредбе чл. 25, 27, 28, 31. и 36. у делу у коме се односе на порез на пренос апсолутних права употребљаваних моторних возила који се врши између физичких лица која нису обвезници пореза на додатну вредност;
- одредбе члана 40. у делу у коме се односе на порез на наслеђе и поклон, односно на порез на пренос апсолутних права употребљаваних моторних возила који се врши између физичких лица која нису обвезници пореза на додатну вредност.

На основу члана 38. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији министар финансија донео је **Правилник о изменама и допунама Правилника о обрасцима пореских пријава о утврђеном, односно за утврђивање пореза на имовину**, који је објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 143/22 са применом од 01.01.2023. године, а у циљу усаглашавања елемената пореских пријава са овогодишњим изменама и допунама Закона о порезима на имовину.

► **Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији**

У „Службеном гласнику РС”, бр. 138/22 објављен је Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији који је у примени од 20.12.2022. године.

Основни разлози за измене и допуне Закона:

- усклађивање ЗПППА са одредбама Закона о фискализацији, Закона о порезу на доходак грађана, као и са одредбама закона који уређује кривични поступак,
- услед даље дигитализације и реформе пореске администрације циљ је поједноставити и олакшати пореске поступке,
- побољшати и олакшати наплату пореза.

Закон се допуњује новим **чланом 16а.** са називом „Бранилац по службеној дужности” којим се прописује да осумњиченом у предистражном поступку, за пореско кривично дело за које је прописана казна затвора осам година или тежа казна, а у складу са законом који уређује кривични поступак, ако није обезбедио себи браниоца, Пореска управа-Пореска полиција дужна је да постави браниоца по службеној дужности. Решење о постављењу браниоца по службеној дужности се доставља браниоцу, а Пореска управа је дужна да исплати награду и нужне издатке браниоцу постављеном по службеној дужности, у складу са законом који уређује кривични поступак.

У **члану 38. став 9.** прецизирано је да се пореска пријава за годишњи порез на доходак грађана подноси искључиво електронским путем, преко портала Пореске управе. Увођењем годишњег пореза на доходак грађана у систем самоопорезивања добијају се бенефити на више страна.

До сада је порески обвезник пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана могао да преда у папирном облику или да је поднесе путем интернет портала Пореске управе, након чега Пореска управа издаје решење, а порески обвезник је био дужан да исказану обавезу плати у законом предвиђеном року. Сада се поступак предаје пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана спроводи тако што обвезник на порталу Пореске управе допуни већ делимично попуњену пореску пријаву и одмах је упознат са износом пореза који је дужан да плати у законом предвиђеном року. Тако се целокупан процес пријаве, обрачуна и наплате годишњег пореза на доходак грађана подиже на много ефикаснији ниво. Избегава се папирни облик пријаве, а порески обвезник одмах је упознат са износ пореске обавезе. Брже се спроводи поступак наплате пореза, пријава се предаје ефикасно уз минимални напор и утрошак времена.

У **члану 77.** Закона обрисан је став 6. којим је било прописано да Пореска управа неће донети решење о принудној наплати пореза ако је захтев за одлагање плаћања пореза из члана 73. и 74а. односно члана 74б. поднето у року из члана 71. став 2. (пет дана од дана издавања опомене), док се не одлучи по том захтеву, а све у циљу спречавања неоснованог одуговлачења поступак принудне наплате. Предлагач закона образлаже да оваквим решењем порески обвезник не би био угрожен у својим правима у погледу последица одлагања, водећи рачуна да уколико се пореском обвезнику омогући одлагање плаћања по захтеву поднетом у року из члана 71. став 2. ЗПППА (у року од пет дана од дана издавања опомене) Пореска управа, сходно одредбама члана 79. ЗПППА прекида поступак принудне наплате.

Спроведене су допуне одредби **чланова 128, 131. и 133.** Закона, а у вези изречених мера привремене забране обављања делатности услед неправилности код регистрације промета преко фискалног уређаја, уочених пореском контролом, у време одржавања манифестација. Допуном **члана 128.** прецизиран је став да се у случају пореске контроле евидентирања промета преко фискалног уређаја и других контрола у складу са чланом 118. став 3. и члана 124. став 2. Закона, порески обвезник може да

поднесе примедбу на записник у року од два дана од дана пријема записника, осим на донето усмено решење из члана 133. став 2. овог Закона, за пореског обвезника који обавља делатност на простору одржавања манифестације. Измена и допуна **члана 131.** извршена је у циљу постизања једнообразности у поступку пореске контроле код свих пореских обвезника, тј. да се не оставља на одлучивање пореским инспекторима о периоду трајања привремене мере забране обављања делатности услед уочене пореске неисправности. Изузетак је забрана вршења делатности пореском обвезнику, који делатност обавља на простору одржавања манифестације (вашар, изложба, фестивал...) тада се мера забране обављања делатности изриче за период трајања те манифестације. Наведене мере (из члана 130. и 131.) инспектор може изрећи и усменим решењем у случају када оцени да је угрожена наплата пореза.

Допуњен је **члан 167.** Закона тако што се уређује функција унутрашње контроле и обезбеђује правни основ, односно законско овлашћење да поступак и начин обављања унутрашње контроле, на предлог директора Пореске управе ближе уреди министар. Наведени акт биће донет у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Додати су нови чланови **175а. и 175б.** који прецизира посебна кривична дела недозвољен промет опреме за фискализацију и недозвољен промет рачуноводствених и других софтвера. Ту се најпре мисли на лица која неовлашћено производе, прерађују или продају електронске уређаје, опрему или софтвере, који нису регистровани у регистру произвођача електронских фискалних уређаја, а у циљу избегавања законом прописаног начина евидентирања промета на мало. За поменуто кривично дело одговорном лицу у правном лицу и предузетнику изриче се мера забране вршења позива, делатности и дужности у тајању од једне до пет година, а поменуто опрема биће одузета. Ко неовлашћено производи, прерађује продаје, држи или набавља за даљу продају, ко поседује у продаји или куповини рачуноводствене или друге софтвере који служе за избегавање евидентирања промета и плаћања пореза казниће се затвором од једне до пет година. А

одговорно лице у правном лицу и предузетнику биће изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у трајању од једне до пет година, док ће поменути софтвери бити одузети.

Допуњен је **члан 182а.** ставом 2. којим се прописује да *уколико одговорно лице у правном лицу из става 1. овог члана у року од две године од дана правоснажности осуђујуће пресуде за прекршаје из члана 177. став 1, 2, 3. и 5. Закона учини исти прекршај, може се, уз новчану казну изрећи и забрана одговорном лицу да врши одређене послове у трајању од шест месеци до три године.*

► **Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама**

Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 138/22 од 12.12.2022. године.

Најзначајније измене и допуне овог закона су извршене у циљу усаглашавања предмета таксене обавезе са списима и радњама који су у надлежности органа за чију се рад републичка административна такса плаћа. Предлагач закона објашњава да се републичке административне таксе плаћају када заинтересовано лице захтева извршење одређене радње од стране органа, односно доношење списка, да је износ такси за одговарајуће списе и радње опредељен у односу на њихову сложеност, те да приход по том основу припада буџету Републике Србије, с једне стране, као и да Република Србија (између осталог) уређује и обезбеђује организацију и рад републичких органа, с друге стране. Позитивне последице доношења овог закона огледају се, између осталог, у обезбеђењу средстава, као прихода Републике Србије, за подмирење трошкова органа насталих на захтев заинтересованих лица за издавање списка, односно за извршење радњи што би, кроз извршење буџета требало да допринесе стварању услова за ефикаснији рад органа. За измену и допуну овог закона достављене су иницијативе од стране више министарстава (Министарство грађевинарства, саобраћаја и

инфраструктуре, Министарство унутрашњих послова, Министарство финансија-Управа царина). Такође, још један од разлога доношења овог закона јесте и то што се јавила потреба да се прецизира ситуација када привредно друштво или друга организација обавља послове јавног овлашћења, при чему се то функционисање финансира из буџетских средстава, та организација се сматра органом.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од објављивљња у „Службеном гласнику РС“, а то је од 20.12.2022.године.

► Закон о порезима на употребу, држање и ношење добара

У „Службеном гласнику РС“ бр.141/22 од 22.12.2022. године објављени су динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара прописани Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара (“Службени гласник РС”, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 31/09, 101/10, 24/11, 68/14 - др. закон, 112/15, 86/19 и 118/21) за плаћање пореза за 2023. годину, усклађени индексом потрошачких цена који је објавио Републички завод за статистику.

ЦАРИНСКИ СИСТЕМ

► **Закон о изменама и допуни Царинског закона** је објављен у “Сл. гласнику РС”, број 138/2022, а примењује се од 20.12.2022. године.

Законом о изменама и допуни Царинског закона су извршене следеће измене Царинског закона (“Сл. гласник РС” 95/18, 91/19 – др.закон, 144/20,118/21):

- Члан 12. у коме је брисан став 2, а досадашњи ставови 3-5 постали су ставови 2-4.
- Члан 167. којим су извршене терминолошке измене којима су прецизирана овлашћења за министра у погледу прописивања мера за проверу декларације, за испитивање и узорковање робе и за резултате провере.
- Додат је нови члан 264а који детаљније регулише уношење и изношење робе преко граничних прелаза, чиме је омогућено да радње супротне тој законској одредби

буду адекватно санкционисане у складу са прекршајним одредбама.

- Главе I у једанаестом делу који се односи на Прекршаје и казне (чланови 265.- 270.). Измене и допуне у члану 265. су извршене тако што су прекршаји прецизније дефинисани, уз измене у позивањима на поједине чланове закона, а додати су и нови прекршаји. Овим чланом је прописана новчана казна од једноструког до петоструког износа вредности робе која је предмет прекршаја за правно лице, предузетника и физичко лице, односно новчана казна у износу од 20.000 динара до 150.000 динара за одговорно лице у правном лицу за прекршаје наведене у том члану. Изменом члана 266. је прописана новчана казна у износу од 100.000 динара до 2.000.000 динара за правно лице, новчана казна у износу од 50.000 динара до 500.000 динара за предузетника и новчана казна у износу од 15.000 динара до 150.000 динара за одговорно лице у правном лицу и физичко лице за прекршаје наведене у том члану. Изменом у члану 267. је прописана новчана казна у износу од 200.000 динара за правно лице, 100.000 динара за предузетника и 30.000 динара за одговорно лице у правном лицу и физичко лице за прекршаје наведене у том члану. Изменом члана 268. је прописана новчана казна у износу од 100.000 динара за правно лице, новчана казна у износу од 50.000 динара за предузетника и новчана казна у износу од 20.000 динара за одговорно лице у правном лицу и физичко лице које изврши прекршај из члана 266. став 1. тачка 2), 4), 11) и 13)-16) и члана 267. закона, под условом да царинска вредност робе која је предмет прекршаја не прелази износ од 1.000 евра, у динарској противвредности, прерачунато у складу са чланом 39. закона. Изменама у члану 269. је прописано да ће се новчаном казном у износу од 30.000 динара казнити физичко лице за прекршај из члана 266. став 1. тачка 15) закона које не поднесе декларацију за робу некомерцијалног карактера, под условом да царинска вредност робе која је предмет прекршаја прелази износ од 1.000 евра, а не прелази износ од 3.000 евра, у динарској противвредности, прерачунато у складу са чланом 39. закона. Изменом члана 270. је прописано да ће се

правно лице, предузетник, физичко лице и одговорно лице у правном лицу код којег се у државини затекне роба, односно купи, прода, преда другом, прими на поклон, прикрије, прими на чување или превоз, користи или прими по било ком другом основу робу за коју зна или је према околностима случаја могло знати да се ради о роби која је предмет прекршаја прописаног чл. 265. – 269. закона, казнити казном која је прописана за тај прекршај.

- Члан 271. којим је прописано да ће се роба која је предмет прекршаја из члана 265. закона одузети, као и преносно средство које је употребљено за смештај робе која је предмет прекршаја (контејнер, паковање или други предмети).
- Члан 272. којим је прописано да ће се превозно средство које је коришћено за превоз робе која је предмет прекршаја из члана 265. закона, одузети ако вредност те робе прелази 1/3 вредности превозног средства, када је власник тог превозног средства знао или могао знати да ће се оно користити за превоз робе која је предмет прекршаја.

Законом о изменама и допуни Царинског закона је такође прописано да ће се прекршајни поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончати по одредбама прописа по којима су започети, а изузетно, уколико је то повољније за учиниоце прекршаја, прекршајни поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

► Уредба о изменама и допунама Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима

Уредба о изменама и допунама Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима је објављена у "Сл.гласнику РС", број 144/2022, а почиње да се примењује по истеку шест месеци од дана ступања на снагу, тј. од 08.07.2023. године, осим одредаба чл. 4. и 5., које се примењују од 07.01.2023. године.

Главни разлог за доношење ове Уредбе је додатно усаглашавање царинских прописа Републике Србије са одредбама царинских прописа ЕУ.

Један од разлога за измену Уредбе јесте да се изменама уводи једна гаранција за све царинске поступке, што раније није био случај и таква измена ће допринети поједностављењу царинских процедура приликом издавања једне гаранције, како за царинске органе, тако и за привредне субјекте. Изменом Уредбе се прецизније прописују услови за издавање гаранције, као облика обезбеђења за плаћање царинског дуга, што ће допринети бржем и краћем царинском поступку, који ће омогућити мање документарних провера, бољу комуникацију између учесника у поступку, као и већи број учесника који ће моћи да користе поједностављен поступак издавања гаранције.

Најзначајније измене у Уредби о царинским поступцима и царинским формалностима ("Сл. гласник РС", број 39/19, 8/20 и 132/21), у наставку (Уредба) су:

- Брисан је став 3. у члану 135. Уредбе којим се правила разлика између гаранција за транзит и гаранције за остале посебне поступке, тако да се овим изменама и допунама уведе јединствена правила у погледу гаранције, која важе за све царинске поступке.
- Члан 145. Уредбе који се односи на рок важења гаранције и раздуживања гаранције, а којим је прописано да ако се положи нова гаранција као облик заједничког обезбеђења, она мора да садржи клаузулу да се том гаранцијом преузимају све обавезе из претходно положене гаранције. Такође, ако се гаранција опозове без одлагања нове гаранције за будући период, опозвана гаранција се раздужује након што царински орган провером утврди да су сви настали царински дугови угашени у складу са царинским прописима или да су наступиле околности због којих царински дуг више не може настати, а најкасније у року од девет месеци од дана ступања опозива на снагу.
- Члан 150. Уредбе којим су прописани начини на основу којих се може утврдити део референтног износа који покрива увозне или извозне дажбине у зависности од тога да ли се износ заједничког обезбеђења који се полаже за увозне или извозне дажбине у тренутку када се захтева полагање обезбеђења може утврдити или не.

- Члан 152. Уредбе којим су прописани начини осигуравања надзора над референтним износом који покрива износ увозних или извозних дажбина и других дажбина које се плаћају у вези са увозом или извозом робе, који ће настати у вези са робом у поступку стављања у слободан промет, као и у вези са робом стављеном у национални поступак транзита и у другим случајевима различитим од стављања робе у слободан промет или у национални поступак транзита.
- Члан 153. Уредбе којим је прописан нов став 2. којим је предвиђено да за потребе члана 83. став 3. Царинског закона износ заједничког обезбеђења се смањује на 30% дела референтног износа утврђеног у складу са чланом 150. став 2. и став 3. тачка 1) Уредбе.
- Члан 154. Уредбе који се односи на смањење износа заједничког обезбеђења и ослобођење од полагања обезбеђења тако што је прописано да царински орган при провери да ли подносилац захтева поседује довољну финансијску солвентност ради издавања одобрења за употребу заједничког обезбеђења са смањеним износом или ослобођења од полагања обезбеђења, узима у обзир способност подносиоца захтева да може да испуни своје обавезе плаћања царинског дуга и осталих дажбина које могу настати, а које нису обухваћене тим обезбеђењем. Ако је испуњеност услова о довољној финансијској солвентности већ оцењена, царински орган само проверава да ли финансијска солвентност подносиоца захтева омогућује издавање одобрења за употребу заједничког обезбеђења са смањеним износом или ослобођење од полагања обезбеђења.
- Измењени су Прилози 18 и 20 који чине саставни део Уредбе.

Уредбом о изменама и допунама Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима је прописано да одобрења за полагање обезбеђења за плаћање царинског дуга са 50% увећаном висином гарантне своте гаранције, која су на снази на дан почетка примене ове уредбе, остају на снази до истека рока важења гаранција на које се односе или до 1. јануара 2024. године, у зависности од тога шта је раније. Такође је прописано да одобрења о ослобођењу од полагања заједничког

обезбеђења за плаћање царинског дуга, осим за национални поступак транзита, која су на снази на дан почетка примене ове уредбе, остају на снази до поновне процене одобрења. Такође је прописано да гаранције које су важеће на дан почетка примене ове уредбе, осим гаранција за национални поступак транзита, могу да се користе до истека рока важења тих гаранција или до 1. јануара 2024. године, у зависности од тога шта је раније. Прописано је и да се одлуке на основу поновне процене одобрења о ослобођењу од полагања заједничког обезбеђења за плаћање царинског дуга, осим за национални поступак транзита, доносе пре 1. јануара 2024. године и тим одлукама се укидају одобрења која су била предмет поновне процене и према потреби се издају нова одобрења, а одлуке се, без одлагања, достављају носиоцима одобрења.

► Уредба о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2023. годину

Уредба о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2023. годину (у наставку: ЦТ2023) је објављена у "Сл. гласнику РС" број 132/2022, а примењује се од 1.1.2023. године.

ЦТ2023 је донета из следећих разлога:

- усаглашавања номенклатуре са Комбинованом номенклатуром ЕУ за 2023. годину (CN2023);
- даљег унапређења текста номенклатуре Царинске тарифе и
- приказа преференцијалних стопа прописаних важећим споразумима о слободној трговини за 2023. годину у складу са новом номенклатуром.

ЦТ2023 садржи Прилог који се састоји из 4 дела:

- Део I - Основна правила за примењивање Царинске тарифе и Преглед ознака, скраћеница и симбола,
- Део II - Царинска тарифа за 2023. годину,
- Део III - Корелациона табела ЦТ2022 - ЦТ2023 и
- Део IV - Табеле са квотама.

Новине прописане у ЦТ2023 садржане су у делу II и III Прилога.

Због номенклатурних промена садржаних у CN2023, укупан број тарифних ознака у ЦТ2023 је незнатно већи - 10430 у односу на 10411 у ЦТ2022.

Број нових тарифних ознака је 51, број измењених тарифних ознака је 32, а број националних тарифних ознака је остао исти – 1171.

Нове тарифне ознаке у ЦТ2023 су у шест одељака, од чега највише у Одељку XVI, Одељку VI и Одељку II. Промењене тарифне ознаке у ЦТ2023 су у девет одељака, од чега највише у Одељку IX и Одељку XVI. Такође, нема промена укупног броја националних тарифних ознака у ЦТ2023 у односу на ЦТ2022, јер је 15 националних тарифних ознака брисано, а исто је толико нових (све су у 84. и 85. Глави).

Нема нових тарифних ознака у Одељцима II, IV, VII, VIII, X-XIV, XVII-XXI, а нема ни промењених тарифних ознака у Одељцима II, IV-V, VIII, X-XII, XIV, XVII, XIX-XXI.

Нове тарифне ознаке у ЦТ2023 су најбројније у Глави 85 и Глави 28.

Стопе царине прописане Законом о Царинској тарифи се крећу у распону од 0% до 57,6%. Највише тарифних ознака је са стопом царине 1%, стопом царине 10% и стопом царине 5%.

Све номенклатурне промене означене су одговарајућим знацима:

"★" - нова тарифна ознака и

"□" - ново наименовање или јединица мере тарифне ознаке или нова или измењена напомена, напомена за тарифни подброј, додатна напомена или напомена за тарифни став.

Промене тарифних ознака у ЦТ2023 исказане су у Делу III Уредбе, који садржи Корелациону табелу, која приказује тарифне ознаке у ЦТ2023 у односу на тарифне ознаке према ЦТ2022.

У 2023. години нема промена преференцијалних стопа по важећим споразумима.

Споразум о стабилизацији и придруживању са ЕУ, који је у примени од 2009. године, достигао је своју пуну либерализацију 1.1.2014. године. Од тог датума сви индустријски производи су ослобођени плаћања царине, док код пољопривредних производа третман зависи од Анекса I Протокола у коме се одређени производи налазе и подразумева у неким случајевима наплату договорених снижених преференцијалних стопа царине и посебних дажбина или сезонских царинских стопа. Споразум је имао измену у 2014. години у складу

са Протоколом уз Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, којим се узима у обзир приступање Републике Хрватске ЕУ. Квоте се одобравају за одређене базне пољопривредне производе, рибе и прерађене пољопривредне производе, као што је наведено у Табели 2 Део IV ЦТ2023.

ЕФТА Споразум је у примени од 2010. године, а пуну либерализацију је достигао 2014. године. За индустријске производе нема наплате царине при увозу у Србију ових производа пореклом из неке од ЕФТА земаља, док су стопе царине и посебне дажбине за пољопривредне производе на нивоу достигнутом 2014. године и разликују се у зависности од групе производа (базни пољопривредни производи, рибе и производи рибарства и прерађени пољопривредни производи) или чланице ЕФТА. Квоте се одобравају за одређене сиреве пореклом из Швајцарске и Лихтенштајна, као што је наведено у Табели 5 Део IV ЦТ2023.

У ЦЕФТА споразуму пуна либерализација је почела од 1.7.2014. године према којој је увоз ослобођен плаћања царинских дажбина (стопе царине, сезонске стопе царине и посебне дажбине).

Споразум о слободној трговини са Републиком Турском је достигао пуну либерализацију 1.1.2015. године. Нема наплате преференцијалних стопа за све индустријске производе пореклом из Турске, док се за мали број пољопривредних и прехрамбених производа наплаћују ниже стопе царине и прелевмани у складу са листом која се налази у Анексу 1 овог споразума.

Споразум о слободној трговини између Републике Србије, са једне стране и Евроазијске економске уније и њених земаља чланица, са друге стране који је у примени од 10.7.2021. године, садржи у себи мало измењене раније важеће споразуме о слободној трговини са РФ, Републиком Белорусијом и Републиком Казахстан уз проширење зоне слободне трговине на Киргистан и Јерменију.

Спорзаум о партнерству, трговини и сарадњи између Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске и Републике Србије је у примени од 20.5.2021. године и садржи у себи одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ прилагођене међусобној трговини УК и Србије.

У "Сл. гласнику РС" број 141/2022 објављена је исправка Уредбе о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2023. годину.

У Уредби о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2023. годину ("Службени гласник РС", број 132/22), у Прилогу, Део II Царинска тарифа испред тарифних ознака: 1006 10, 2001, 2002, 2003, 2005, 2204 22 10 00, 2204 29 10 00, 2710 20 90 11, 2844 43 10 00, 2915, 2916, 2916 20 00 00, 2917, 2917 20 00 00, 2917 39 20 00, 2918, 2918 30 00 00, 2931 51 00 00, 2931 52 00 00, 2931 59 10 00, 3923, 3923 50, 3923 50 10 00, 4404, 7010, 7010 20 00 00, 8419 90 15 00, 8465, 8471 41 00 00, 8471 50 00 00, 8471 60, 8486 90 00 91, 8511, 9006 91 00 00, испред тар. међуподбројева испод тарифних ознака 2916, 2916 20 00 00, 2917, 2917 20 00 00, 2918 и 2918 19 98 00, у Глави 11 испред Напомене 1, у Глави 22 испред Додатне напомене 10, у Одељку XV испред Напомене 9. и у Глави 29 испред Раздела VII, потребно је да стоји ознака: "□".

Испред тарифних ознака 8511 30 00 00 и 8511 40 00 00 и испред тарифног међуподброја испод тарифне ознаке 2204 21, уместо ознаке: "★" потребно је да стоји ознака: "□".

Пречишћен текст Уредбе о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2023. годину („Службени гласник РС", бр. 132/22 и 141/22 – испр.) се налази на следећем [ЛИНКУ](#).

► **Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2023. години**

Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2023. години је објављена у "Сл. гласнику РС", број 144/2022, а почела је да се примењује од 1. јануара 2023. године.

Овом Одлуком прописани су услови и начин за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од

плаћања царинских дажбина у 2023. години, тј. повлашћен увоз сировина, репроматеријала, компоненти и обрађеног дувана по сниженим царинским стопама за робу из тарифних ознака које су садржане у овој одлуци.

У поређењу са Одлуком о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина која је била била у примени до краја 2022. године, у Одлуци за 2023. годину унете су 4 нове тарифне ознаке ех 7318 14 99 00, 7419 80 30 00, 8504 90 90 00 и ех 8536 30 90 00 за робу коју привредна друштва користе као сировину или репроматеријал за сопствену производњу готових производа. Такође је проширено ех наименовање тарифне ознаке 8504 90 90 00, чиме је омогућен увоз ове робе уз нижу стопу царине не само за уградњу у електронске склопове за мале кућне апарате и ручне алате као што је било у Одлуци за 2022. годину, већ и за употребу трансформатора у "LED" индустрији.

Тарифне ознаке из тачке 2. Одлуке за 2023. годину су номенклатурно усклађене са Уредбом о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2023. годину ("Сл. гласник РС", бр. 132/2022 и 141/2022 – испр.), а која је усклађена са Комбинованом номенклатуром Европске уније за 2023. годину ("Сл. лист ЕУ" број Л 282).

► **Правилник о изменама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку**

Правилник о изменама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку је објављен у "Сл. гласнику РС" бр. 143/22, а примењује се од 1.1.2023. године.

У Правилнику о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку ("Службени гласник РС", бр. 42/19, 51/19, 58/19, 65/19, 74/19, 96/19, 11/20, 43/20, 126/20, 6/21, 49/21, 66/21, 80/21, 129/21, 10/22, 42/22, 90/22 и 139/22), у Прилогу 8. "Кодекс шифара за попуњавање исправа у царинском поступку" у делу XV. "Законски основ за ослобођење од плаћања увозних дажбина, неплаћање царине,

односно повећање или снижење стопе царине по царинском и другим законима" је извршена измена у складу са применом Одлуке о увозу вина из ЕУ по преференцијалној стопи (Сл. гласник РС број 141/22).

► **Одлука о изменама Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу**

Одлука о изменама Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу је објављена у "Сл. гласнику РС", број 141/2022, а почела је да се примењује од 1.1.2023. године. Ова измена Одлуке подразумева смањење стопе царине на увоз живих свиња из тарифне ознаке 0103 91 10 00 Царинске тарифе са 5% на 0%, пореклом из ЕУ до 31.12.2023. године.

► **Одлука о измени Одлуке о сезонским стопама царине на увоз одређених пољопривредних производа**

Одлука о измени Одлуке о сезонским стопама царине на увоз одређених пољопривредних производа је објављена у "Сл. гласнику РС", број 141/202, а почела је да се примењује од 1.1.2023. године.

Одлуком о измени Одлуке о сезонским стопама царине на увоз одређених пољопривредних производа је извршено усклађивање са Уредбом о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2023. годину (СТ 2023, "Сл. гласник РС", бр. 132/22 и 141/22 – испр.) која се примењује од 1.1.2023. године, за робе које су већ обухваћене Одлуком о сезонским стопама царине на увоз одређених пољопривредних производа.

Тачком 1. Одлуке прописана је измена тарифних ознака 0809 30 10 00 и 0809 30 90 00 у тарифне ознаке 0809 30 20 00, 0809 30 30 00 и 0809 30 80 00 за које су пренети одговарајући периоди примене и износи сезонских стопа царине у складу са изменама ЦТ2023, док је тачком 2. прописана примена наведене Одлуке од 1.1.2023. године.

► **Одлука о измени Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине**

Одлука о измени Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине је објављена у "Сл. гласнику РС", број 141/2022, а почела је да се примењује од 1.1.2023. године. Наведеном Одлуком у Одлуци о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине („Службени гласник РС", бр. 132/21 и 4/22), у тачки 3. речи: „до 31. децембра 2022. године" замењене су речима: „до 31. децембра 2023. године".

► **Одлука о увозу вина из Европске уније по преференцијалној стопи**

Одлука о увозу вина из Европске уније по преференцијалној стопи је објављена у "Сл. гласнику РС", број 141/2022, а примењује се од 1.1.2023. године.

Овом одлуком прописани су ближи услови за расподелу квоте за увоз вина из тарифних подбројева ех 2204 10 и ех 2204 21 Царинске тарифе, пореклом из Европске уније у Републику Србију, у оквиру укупне годишње тарифне квоте од 25.000 хектолитара (2.500.000 литара). Почетком примене ове одлуке престала је да важи Одлука о увозу вина из Европске уније по преференцијалној стопи („Службени гласник РС", број 144/20).

► **Одлука о привременој забрани извоза ЕВРО ДИЗЕЛА ЕН 590 ("Службени гласник РС", бр. 129/2022, 133/2022, 136/2022, 144/2022 и 6/2023)**

Овом Одлуком уведена је привремена забрана извоза ЕВРО ДИЗЕЛА ЕН 590 стандарда SRPS EN 590, у циљу спречавања критичне несташице овог производа, проузроковане глобалним поремећајем на тржишту деривата нафте, а у циљу обезбеђења сигурног снабдевања тржишта Републике Србије дериватима нафте. Одлуком је такође прописано да се, изузетно, извоз ЕВРО ДИЗЕЛА ЕН 590 из тачке 1. став 1. и 2. ове Одлуке, може одобрити посебним актом Владе.

Одлука је у примени до 31.01.2023. године.

► **Одлука о привременом ограничењу извоза пелета од дрвета**

Одлука о привременом ограничењу извоза пелета од дрвета је објављена у "Сл. гаснику РС", број 133/2022, у примени је од 2.12.2022. године, а важи до 31.1.2023. године.

Овом одлуком утврђена је квота за извоз пелета од дрвета из тарифне ознаке 4401 31 00 00 Царинске тарифе (пелет), у количини од 24.000 тона, као и ближи услови за расподелу квоте до 31. јануара 2023. године.

► **Одлука о привременој забрани извоза млека и производа од млека ("Службени гласник РС", бр. 121/2022, 130/2022, 144/2022)**

Одлуком је уведена привремена забрана извоза млека и производа од млека, у циљу спречавања критичне несташице ових производа, односно ублажавања последица несташице настале услед повећаног извоза и потребе становништва за повећаним снабдевањем проузрокованим кризом на светском тржишту.

Забрана извоза је уведена за млеко из тарифних ознака 0401 10 90 00, 0401 20 19 00, 0401 20 99 00, 0401 40 90 00 и 0401 50 19 00 Царинске тарифе и маслац у амбалажи нето-месе преко 1 kg из тарифних ознака 0405 10 19 00, 0405 10 30 00, 0405 10 50 00 и 0405 10 90 00 Царинске тарифе.

Изузетно, привремена забрана извоза ових производа не односи се на робу која се извози у Републику Северну Македонију и Републику Албанију.

Одлука се примењује до 31. јануара 2023. године.

► **Одлука о привременој забрани извоза и изношења природног гаса ("Службени гласник РС", бр. 114/2022, 115/2022, 121/2022, 130/2022, 144/2022)**

Овом Одлуком уведена је привремена забрана извоза и изношења природног гаса, у циљу спречавања претње од критичне несташице проузроковане глобалним поремећајем на тржишту енергената, а у циљу обезбеђења сигурног снабдевања тржишта Републике Србије.

Забрана извоза и изношења је уведена за следеће тарифне ознаке: 2711, 2711 11 00 00 и 2711 21 00 00. Изузетно, привремена забрана извоза и изношења наведене робе не односи се на робу која се извози и износи у Републику Северну Македонију.

Одлука се примењује до 31. јануара 2023. године.

► **Одлука о привременом ограничењу извоза одређених дрвних сортимената од битне важности за Републику Србију**

Одлука је објављена у "Сл. гласнику РС" број 87/2022, а примењује се од 5.8.2022. године.

Овом Одлуком је уведено привремено ограничење извоза одређених дрвних сортимената, пореклом из Републике Србије, у циљу спречавања критичне несташице ових производа, односно ублажавања последица такве несташице у Републици Србији.

Ограничење извоза се односи на тарифне ознаке наведене у Одлуци на период од шест месеци.

► **Одлука о привременој забрани извоза одређених дрвних сортимената од битне важности за Републику Србију (Службени гласник РС", бр. 87/2022, 99/2022, 121/2022, 133/2022)**

Одлуком је уведена привремена забрана извоза одређених дрвних сортимената за потребе производње чврстих горива на бази биомасе на домаћем тржишту, у циљу спречавања критичне несташице ових производа, односно ублажавања последица несташице настале услед повећаног извоза и потребе становништва за повећаним снабдевањем проузрокованим кризом на светском тржишту енергената. Забрана извоза се односи на робу из тарифних ознака наведених у тексту Одлуке.

Одлука се примењује до 31. јануара 2023. године.

► Нове накнаде за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре

Нова Одлука о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре у примени је од 1. јануара 2023. године.

Овом Одлуком повећане су накнаде за послове регистрације и друге услуге које АПР пружа на основу регистрационих пријава поднетих у папирном облику, накнаде за већину постојећих електронских услуга остале су непромењене или су минимално повећане, а прописане су и накнаде за нове електронске услуге које ће АПР уводити у наредном периоду.

У складу са наведеном Одлуком, између осталог, прописане су следеће накнаде:

- накнада за регистрацију оснивања привредног друштва, јавног предузећа, огранка страног привредног друштва и представништва страног привредног друштва са регистрацијом документа који се региструју у складу са законом износи 6.500,00 динара, а ако је пријава за регистрацију електронска 5.900,00 динара;
- накнада за регистрацију образовања огранка домаћег правног лица износи 3.100,00 динара по огранку, а ако је пријава електронска 2.800,00 динара по огранку;
- накнада за регистрацију предузетника износи 1.600,00 динара, а ако је пријава електронска 1.500,00 динара.

Одлука је објављена у Службеном гласнику Републике Србије, број 131/22, а можете је преузети **ОВДЕ**.

► Електронски упис у Регистар понуђача

Од 1. јануара 2023. године у Агенцији за привредне регистре привредници могу да изврше све поступке регистрације у Регистру понуђача потпуно електронски. Омогућене су нове дигиталне услуге у Регистру и то:

- Електронско подношење регистрационе пријаве за упис, промене података и брисање понуђача,
- Електронско издавање решења, извода и потврда,
- Напредна претрага за јавне наручице.

Уместо личног одласка на шалтере надлежних органа ради узимања потврда, АПР прибавља доказе из званичних евиденција о непостојању услова за искључење правних лица и предузетника из поступка јавне набавке, по службеној дужности.

За еРегистрацију понуђача потребно је да физичко лице поседује:

- квалификовани електронски сертификат (електронски потпис) издат од сертификационог тела у Републици Србији
- инсталиран читач електронских картица и инсталирану апликацију за електронско потписивање
- Visa, MasterCard или DinaCard платне картице за плаћање накнада.

Електронска регистрација понуђача врши се путем **апликације Агенције за привредне регистре**.

Почетни корак за кориснике који први пут приступају систему је креирање налога на Порталу **eid.gov.rs**.

Уколико сте раније користили електронске услуге Агенције за привредне регистре, исти кориснички налог можете искористити за еРегистрацију понуђача.

Пријава АПР налогом биће омогућена до 01.06.2023. године, а након тога ће бити доступна искључиво пријава преко Портала **eid.gov.rs**.

Накнада за регистрацију уписа понуђача износи 3.000,00 динара, ако је пријава електронска.

Све ближе информације у вези са уписом у Регистар понуђача можете погледати **ОВДЕ**.

► Портал јавних набавки доступан и путем мобилне апликације

Канцеларија за јавне набавке је саопштила да је мобилна апликација Портал ЈН тренутно доступна на Google Play, за уређаје са Андроид платформом, док ће корисници уређаја са IOS платформом, мобилну апликацију ускоро моћи преузети на Apple App Store.

Апликација је намењена свим заинтересованим лицима и наслања се на Портал јавних набавки. Корисницима који су регистровани и пријављени на десктоп верзији Портала, путем мобилне апликације су доступне све функционалности Портала, док непријављени корисници имају могућност претраживања поступака јавних набавки, огласа, планова јавних набавки, одлука, решења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, као и преглед детаља о поступку јавне набавке.

Имајући у виду да се исти налози користе за пријаву на десктоп и мобилној верзији Портала, све предузете активности на једној верзији биће видљиве и на другој.

Апликацију за Андроид платформу можете преузети скенирањем QR кода:

► Статистика стечајних поступака

Агенција за лиценцирање стечајних управника објавила је на свом сајту статистичке податке, којима располаже на дан 4. јануара 2023. године, о активним стечајним поступцима, отвореним, обустављеним и закљученим стечајним поступцима, трајању стечајних поступака као и о броју предмета отворених стечајних поступака по привредним судовима.

Према наведеним подацима, изузимајући стечајне поступке који се воде по Закону о принудном поравнању, стечају и ликвидацији („Службени лист СФРЈ“ број 84/89 и „Службени лист“ број 37/93 и 28/96) и стечајне поступке банака и осигуравајућих друштава, за које је надлежна Агенција за осигурање депозита, на дан 4. јануара 2023. године на територији Републике Србије има укупно 1654 активних стечајних поступака.

Више података можете наћи на сајту Агенције за лиценцирање стечајних управника www.alsu.gov.rs.

Овај материјал садржи информације у сажетој форми и искључиво је намењен за информисање.

КОНТАКТ

Привредна комора Србије

Ресавска 13-15, 11000 Београд
(+381 11) 33 00 910
bis@pks.rs
www.pks.rs

Центар за привредна питања

E: privrednopravna@pks.rs

Радмила Шаша
Виши саветник
Т: +381 11 33 00 974

Бојана Ружић
Виши саветник
Т: +381 11 33 04 517

Марија Марковић
Виши саветник
Т: +381 11 41 49 455

Гордана Јелисавчић
Виши саветник
Т: +381 11 33 04 528

1857

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ